

УДК 338.1

П. Лендирук, О. Владимир

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

РОЛЬ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасні тенденції розвитку світового господарства, зокрема, процесу глобалізації, зумовлюють необхідність вдосконалення форм ведення бізнесу та формування нових принципів конкуренції. Роль підприємництва у розвитку національної економіки стає високо актуальним об'єктом дослідження науковців, а також представників органів державної влади, головна задача яких – розробити адаптаційну стратегію поведінки вітчизняних суб'єктів господарювання в сучасному глобалізованому економічному просторі.

Мале підприємництво – це обов'язковий елемент ринку, важливий фактор розвитку та ефективного функціонування економіки. Роль малого підприємництва у житті суспільства полягає в тому, що воно є одним із провідних секторів ринкової економіки, забезпечує структурну перебудову економіки, формує новий соціальний прошарок підприємців-власників.

Функціонування будь-якої економічної системи припускає співіснування господарських структур різних типів, що відрізняються формами власності та організацією господарства. Ринкові трансформації потребують створення нових господарських сегментів, активізації приватного підприємництва, розширення сектору малих підприємств. Позитив від покращення умов малого бізнесу загальновідомий: зменшення безробіття, розвиток конкуренції, економічне зростання країни.

Взаємозв'язок держави і малого бізнесу здійснюється на взаємовигідній основі та має довгостроковий характер. Насамперед, держава повинна реагувати на недостатньо сприятливу ситуацію для розвитку малого бізнесу, на невдосконалену правову систему. Одним із способів такої адаптації є процес розробки та впровадження інновацій з метою забезпечення потреб економіки у нововведеннях як економічних благ, необхідних для її розвитку.

Слід зазначити, що динамічний розвиток малого бізнесу значно сприяє загальноекономічному зростанню. Однак його активність стримується фінансовими та правовими бар'єрами. Основним джерелом інвестицій залишаються власні фінансові ресурси суб'єктів малого бізнесу та сімейні позики. Банківські кредити використовуються обмежено через високі процентні ставки та відсутність гарантій для банків (у вигляді застав або високоліквідних активів).

Значним аспектом формування ефективного середовища для функціонування малого підприємництва є законодавча база. Саме законодавча база надає можливість підприємцям створювати додану вартість та надавати послуги. Підтвердженням цьому є значна кількість різноманітних комерційних та державних програм для підтримки малого бізнесу в країнах Європейського Союзу.

Саме малі підприємства забезпечують розвиток економічної системи країни та наближають її до споживачів. Підприємництво здатне вирішувати такі економічні завдання, як: створення в країні конкурентного середовища, залучення приватного капіталу і зовнішніх інвестицій, удосконалення наявних технологій виробництва. Водночас вони виконують найважливішу роль у державі – створюють робочі місця в країні, забезпечують зростання соціальних стандартів, здійснюють виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг для населення за доступними цінами, а також забезпечують наповнення бюджетів різних рівнів.